

Nyelvhelyesség 1-3

1.

Lees de volgende tekst, en vul bij elk nummer de juiste oplossing (A, B, of C) in. Er is altijd maar één juiste oplossing. Schrijf uw antwoorden over op het blauwe antwoordblad.

Monaco troeft Chelsea af

Monegasken waren met tien man nog te sterk voor favoriet. De Champions League winnen en toch je baan (1)_____. (2)_____ dat bizarre scenario (3)_____ Claudio Ranieri serieus (4)_____. De Italiaanse coach van Chelsea haalde aan de vooravond van de eerste wedstrijd tegen Monaco in de halve finales hard uit naar zijn steenrijke baas Roman Abramovitsj. „Zijn zwaard heeft hij al in mijn lichaam gestoken”, sneerde hij. Chelsea liet zich echter gisteravond in Zuid-Frankrijk behoorlijk (5)_____ door het gejammer van Ranieri. De ploeg van de Nederlanders Melchiot en Hasselbaink verloor even (6)_____ als verrassend met 3-1 van het veerkrachtige Monaco, dat in de 53e minuut Zikos met een (7)_____ rode kaart zag vertrekken. Over twee weken kan Chelsea op Stamford Bridge niettemin de (8)_____ finaleplaats veiligstellen. Voor de toekomst van Ranieri in Londen lijkt het allemaal weinig (9)_____. „Ik word toch wel (10)_____ door Abramovitsj. Sinds hij aan de macht is bij Chelsea, wil hij mij kwijt. Hij begrijpt niets van voetbal.”

1	A	ontbreken	B	verloren	C	verliezen
2	A	Met	B	Van	C	Aan
3	A	heeft	B	houdt	C	gaat
4	A	hekel	B	rekening	C	uit
5	A	afbakenen	B	verzuimen	C	afleiden
6	A	nodig	B	nuttig	C	onnodig
7	A	overdrijven	B	overdreven	C	overgedreven
8	A	begeerde	B	begeerte	C	begunstigde
9	A	uit te komen	B	uit te steken	C	uit te maken
10	A	ontslaan	B	ontslagen	C	te ontslagen

Nyelvhelyesség 1-3

2.

Lees de tekst en schrijf een passend woord/passende uitdrukking bij elk nummer. Kopieer daarna uw antwoorden op het blauwe antwoordblad.

Samen Bewoners besturen eigen appartementen

Een Vereniging van Eigenaren (VvE) in een appartementencomplex is een fraai voorbeeld van (0) democratie op microniveau. Heeft de flat een nieuw likje verf nodig en behoeft het vuilnishok een grondige schoonmaakbeurt? Deze klussen krijgen pas groen (1) _____ als de vereniging zich er positief over uitspreekt.

Elk (2) _____ in Nederland heeft een Vereniging van Eigenaren. Bezitters van woningen in het complex zijn (3) _____ lid. Een VvE moet wettelijk minimaal één keer per jaar vergaderen. De leden (4) _____ uit hun midden een bestuur. Tijdens zo'n vergadering worden beslissingen genomen over onderhoud van het complex en de (5) _____ van de servicekosten.

In principe beslist de vereniging bij meerderheid van (6) _____. Dan moet echter de helft van de leden/eigenaren (7) _____ zijn.

Omdat het grote aantal thuisblijvers niet zelden verlamdend werkt op de besluitvorming, kan het bestuur een tweede vergadering uitschrijven. De aanwezigheidseis komt dan te vervallen. Voor eigenaren is dit een stok achter de deur om vergaderingen (8) _____ te wonen.

Een (9) _____ functionerende flatvereniging voorkomt de bewoners een hoop sores.

Meestal wordt voor periodiek onderhoud een bepaald percentage (10) _____ van de door bewoners betaalde servicekosten.

3.

Lees de tekst en vul de woorden/ uitdrukkingen uit de tabel bij de nummers in. Elk item kan één keer gebruikt worden. Pas op: er zijn 5 items te veel. Kopieer daarna uw antwoorden op het blauwe antwoordblad.

Koopverslaafd

Van lekker winkelen naar dwangmatig kopen: een nieuwe verslaving is geboren

Nederlanders schijnen een nieuwe ziekte onder de leden te hebben: koopverslaving. Het (1) _____ hoeveel mensen hieraan precies lijden – de schattingen lopen uiteen. Wel is duidelijk dat er veel over gokverslaving wordt gepraat, zeker sinds een nieuw boek beschrijft hoe onschuldig shoppen kan omslaan in een ontembare verslaving.

Het begint met de 'funshoppers' en koopjesjagers die vooral op jacht zijn naar een positief gevoel. Ongemerkt (2) _____ tot de mensen die kopen omdat ze zich rot voelen, de zogeheten 'troostshoppers'. Dan gaat het van (3) _____: er zijn kopers die aan niets anders denken dan aan winkelen. Kopen als een destructieve obsessie met fatale gevolgen voor de bankrekening en vaak ook de relatie. Deze groep dwangmatige kopers zit meestal diep in de schulden.

De lijstjes met oorzaken van koopverslaving (4) _____ weinig verrassends: een rotjeugd, psychische problemen, depressie, gebrek aan een positief zelfbeeld, een mislukte relatie. En 'natuurlijk' is er ook een biologische verklaring: dwangmatig shoppen is dan een gevolg van een serotoninetekort, dus een dagelijkse dosis antidepressiva helpt.

Uiteraard zijn er verschillende zelftests beschikbaar waarmee bezorgde shoppers kunnen (5) _____ of ze zich in de gevarezone bevinden. De meeste vragenlijsten zijn echter niet erg wetenschappelijk en daardoor is het niet duidelijk wanneer iemand nu een serieus probleem heeft en waaruit dat probleem dan bestaat.

A	bevatten	F	kwaad tot erger
B	erger tot kwaad	G	ondervinden
C	gaan zij dan behoren	H	onderzoeken
D	omvatten	I	is beslist
E	komen zij dan te horen	J	staat nog niet vast

Íráskészség 1-2

In dit deel van het examen krijgt u twee opdrachten. Schrijf een samenhangende, logisch gestructureerde tekst. U moet over elk punt schrijven. Schrijf dan uw oplossing over op het blauwe antwoordblad.

Deel 1:

Op internet vindt u een prijsvraag waarbij over het thema „Talkshows op televisie” een essay wordt gevraagd. U meldt zich en schrijft nu een tekst **van 250-300 woorden** over dit thema.

U zet verschillende meningen op een rij die u met argumenten en voorbeelden ondersteunt. Let op de vorm van een essay en schrijf over elk van de onderstaande punten:

- media als beïnvloedende factor
- waarden van de jeugd in ons media-tijdperk
- moraal en verantwoordelijkheid van de journalisten
- verantwoordelijkheid van de ouders en de school

Deel 2:

Het Nederlandse bedrijf waar u werkt krijgt een klachtbrief van een klant die het bestelde product niet op tijd heeft gekregen. Schrijf in uw antwoordbrief van **ca.120-140 woorden** over onderstaande punten:

- bied uw excuses aan voor de vertraging
- noem twee oorzaken voor de vertraging
- stel een geschikte compensatie voor de onaangenaamheid voor

Olvasott szöveg értése 1-2

Deel 1

Lees de volgende 10 alinea's en schrijf de letter van de bijbehorende ondertitel in het vakje naast het nummer op het groene antwoordblad.

Pas op uw pas!

De pinpas is beter beveiligd dan de creditcard, maar de creditcard biedt meer zekerheid na misbruik

1.

Enkele maanden geleden deden banken iets wat banken zelden doen: ze staken de hand in eigen boezem. Voor de tweede keer in de nog jonge historie van het pinnen gaven de banken toe dat er zodanig kan worden geknoeid met betalen en geld opnemen dat niet per se de klant, maar de bank verantwoordelijk kan worden gehouden. Tot hun schande moesten de banken nog over een grootschalige fraude berichten. In België kopieerden criminelen tientallen passen die in een Antwerpse geldautomaat werden gebruikt.

2.

Gepaard gaand met de waarschuwing om oplichters geen kansen te gunnen, deden banken de afgelopen maand een persbericht uitgaan en zetten ze mededelingen op hun websites. Alhoewel de algemene voorwaarden omtrent het pinnen even streng blijven als ze altijd waren, worden de banken coulanter jegens hun klandizie. Wettelijk tot niets verplicht, voelen ze plots de morele druk om gedupeerde rekeninghouders tegemoet te komen. Er wordt namelijk jaarlijks wereldwijd voor ruim 2 miljard euro gefraudeerd met creditcards.

3.

De introductie van de pinpas in Nederland dateert van voor 1990. Het nieuwe fenomeen werd omgeven met scepsis. Flappentappen of pinnen werd door de Nederlander, die niet gewend was aan plastic geld als de creditcard, met argwaan bekeken. Pas toen alle pompstations betalingen met creditcards toestonden, raakte de Nederlander gewend aan elektronisch betalen.

4.

Wie de werking van pinpasjes wil begrijpen, hoeft daar geen hogere mathematica voor te studeren. De pinpas wordt door een pinpaslezer gehaald, die de informatie opneemt die in de magneetstrip van het pasje is verwerkt. Tegelijkertijd telefoneert de lezer, zodat contact wordt gelegd met de bank van de pashouder, en de gegevens worden vergeleken met de informatie op de magneetstrip. Is de juiste pincode ingetikt en is er toereikende saldo op de rekening, volgt de opluchtende mededeling: u heeft betaald, tot ziens.

5.

Creditcards hebben een softwaregestuurde controle die bekijkt of het een reguliere aankoop betreft. Wie zojuist nog tankte in Bergen op Zoom, koopt meestal tien minuten later geen auto in Kuala Lumpur. Wie zich nog nooit in een juwelierszaak heeft vertoond, koopt waarschijnlijk niet plots voor tienduizenden euro's aan Rolexen. Indien zulks wel voorvalt, slaat het systeem alarm.

Olvasott szöveg értése 1-2

6.

Van creditcardacceptanten, zoals winkeliers, wordt enige alertheid verwacht. Wie een trillende zwerver voor zich treft die een Rolex van tien mille komt kopen, kan even bellen naar Interpay, waar direct kan worden gezien of de betreffende pas wellicht is gestolen of anderszins geblokkeerd. Daarop wordt dan de politie ingeschakeld.

Het kan ook gebeuren dat de bank even de klant belt: klopt het dat u gisteren in Johannesburg een bontjas heeft gekocht? Nee? Dan is een oplichter aan het werk geweest, maar het probleem wordt opgelost.

7.

Geen systeem zo slim, mooi en geavanceerd of het is feilbaar. De makkes die de afgelopen maanden aan het licht kwamen bij pinpasjes zijn gebaseerd op menselijk – zij het crimineel – gedrag. Nog nimmer is een pincode in de software of via de computer gekraakt of ontcijferd. Elk jaar staat een professor Zonnebloem op die beweert de pincodes te kunnen kraken, maar het is in werkelijkheid nog nooit iemand gelukt.

8.

Criminelen gebruiken soms geavanceerde methoden: via een spiegel, camera of over de schouder kijken ze de pincode af van een betalende consument terwijl de gegevens op de pas worden gekopieerd. Of ze plaatsen een "mondje", een namaak kaartsleuf over de originele sleuf op de pin- of betaalautomaat, en kunnen zo pasgegevens kopiëren. Ook zijn er illegale apparaatjes, zogenaamde *skimmers* in de handel waarmee je een kopie kunt maken van de magneetstrip op de pinpas. Een software leest deze informatie, en vervolgens wordt met een kaartbrander een nepkaart gefabriceerd.

9.

Vaker wel dan niet worden deze criminelen vrij snel getraceerd. In de betalingsoverzichten van de verschillende benadeelde klanten keert in zulke gevallen steeds één winkel terug, namelijk de gelegenheid, waar de kaart is gekopieerd en de code afgekeken. De banken onttrekken dan direct honderden aldaar gebruikte pasjes aan het betalingsverkeer.

10.

Voor de consument is de vuistregel dat zijn aankopen beter zijn verzekerd bij uitgaven met creditcards. Ook zijn creditmaatschappijen een stuk vlotter met restitutie in geval van fraude en worden minder vragen gesteld. Enigszins logisch is dat wel, de creditcardhouder betaalt immers jaarlijks een bedrag voor die service.

De pinpas is in principe aanzienlijk beter beveiligd dan de creditcard, maar als er iets misgaat, is de consument de *underdog* tegenover de bank, de bewijslast ligt immers bij de consument.

A.	Bekentenis van de banken	F.	Opletten loont
B.	Echt heel eenvoudig	G.	Doorbraak van de pinpas
C.	Goede raad	H.	Kraken van pincodes
D.	Hitech trucjes	I.	Soepeler tegenover de slachtoffers
E.	Onverwacht shoppen	J.	Succesvolle opsporing

Deel 2

Lees de tekst en geef zo kort mogelijk antwoord op de volgende vragen. Schrijf uw antwoorden op het groene antwoordblad.

Episodes uit het leven van Sinterklaas

Laten we ons verdiepen in de historie en zien wat dat oplevert. Ergens op een plekje van de wereld, hoogstwaarschijnlijk in het Oostromeinse rijk is in de tweede helft van de derde eeuw (tussen het jaar 250 en 270) een jongetje geboren dat getooid werd met de welluidende naam Nicolaas. Vanaf zijn geboorte is deze mens omgeven met wonderen, ja is daar zelfs veroorzaker van. We laten de volgende wonderlijke gebeurtenissen passeren: Om te beginnen weigerde onze pasgeboren Nico de borst van zijn moeder op de vastgestelde vastendagen. Ook schijnt het dat het kind, als pasgeborene, bij zijn eerste bad rechtop ging staan, naar men zegt alsof hij God wilde danken. Later zou hij nog eens drie verongelukte scholieren weer tot leven hebben gewekt.

Onze Nico werd op 19-jarige leeftijd tot priester gewijd. Hij zou, zoals het een goed Christen betaamt, een pelgrimsreis naar Jeruzalem maken. Deze reis vond, voor die tijd gebruikelijk, plaats per schip. Onderweg kreeg hij in een droom een visioen dat het schip zou worden getroffen door een zeer hevig noodweer, maar dat allen behouden zouden blijven. En inderdaad, er stak een hevige storm op. Een van de matrozen klom in de mast om de stagen vast te maken. Hij viel uit de mast, anders zou het de moeite niet waard zijn dit gegeven te vermelden, en viel op het dek te pletter. En wat dacht u? Morsdood natuurlijk.

Tijdens het noodweer was er uiteraard geen tijd om zich om de doden te bekommeren, want het was hard werken op zo'n boot en zeker tijdens een storm. Bovendien was er met de matroos ook een vacature gevallen aan boord. Functiewaarnemingregelingen kende men niet in die dagen, maar het werk moest wel gedaan worden. Toen de storm was gaan liggen en ieder de gelegenheid had om zich te bezinnen werd er gedankt voor het behoud van het schip, want het was eerder regel dan uitzondering dat een hevig noodweer een schip veranderde in een bouw pakket en de mensen in visvoer. Er werd getreurd over de slechts een enkele dode. Echter, op het gebed van Pater Nicolaos stond de matroos op alsof er niets gebeurd was, waarmee in de vacature ook meteen weer was voorzien.

Ook heeft onze Nico een reputatie als weldoener. Toen eens een tot bittere armoede vervallen edelman met lede ogen moest toezien dat zijn drie dochters niets anders restte dan de prostitutie om te kunnen overleven, verscheen de goede Nicolaas ten tonele. Er was niets, maar dan ook helemaal niets om als bruidsschat aan de drie dochters mee te geven. Sinterklaas, die toen nog geen Sint was, Klaas dus, was het die redding bracht. Hij was het die drie gouden munten door het raam wierp. De munten kwamen in de schoenen van de dochters.

Olvasott szöveg értése 1-2

Onze Nico werd tot bisschop gewijd, met als zetel Myra, gelegen in het huidige Turkije. Als bisschop maakte hij de concilie van Nicea mee, een 'belangrijke' kerkvergadering. De aanwezige zeer eerwaarde heren conciliegangsters werden daar geconfronteerd met ene Arius die daar opvattingen ventileerde die niet strookten met de ideeën van Nico. Waar de overige eerbiedwaardige eerwaarde heren geduldig luisterden naar Arius, en hem netjes uit lieten praten, maakte zich zo'n opwinding van Nicolaos meester dat hij met Arius op de vuist ging en hem ter plekke K.O. sloeg. Zoveel door heilige woede gevoed temperament werd door het eerbiedwaardige college niet gewaardeerd en Nicolaos werd op staande voet afgezet als bisschop. Hij moest zijn bisschoppelijke habijt inleveren; stola, mijter en staf, hij werd om zo te zeggen geknipt en geschoren. Oh ja, ook zijn baard, teken van waardigheid, moest er af. En zo belandde hij in de gevangenis.

De bewakers zagen hem tijdens hun dagelijkse ronde in z'n cel zitten: in vol ornaat en met baard!

U begrijpt: op het concilie werd de leer van Arius afgewezen, werd Nicolaos in ere hersteld en herkreeg hij zijn functie als bisschop. Hij overleed op 6 december 342.

Vragen:

1. Wanneer wilde Nico niet zuigen?
2. Waarom wilde hij naar Jeruzalem?
3. Waarom veranderden de matrozen vaak in visvoer?
4. Op welke manier werd Nico's droom waar?
5. Hoe redde Nico de drie arme dochters?
6. Wat was Nico's hoogste functie?
7. Waarom werd hij afgezet?
8. Waarom moest zijn baard af?
9. Wat voor een wonder gebeurde er in de gevangenis?
10. Wat was het gevolg van dit wonder?

Közvetítés

Foglalja össze az alábbi magyar nyelvű szöveget holland nyelven körülbelül egyharmadnyi (kb. 150 szó) terjedelemben úgy, hogy kitér a szöveg végén megadott négy szempont mindegyikére.

Nem fordítási feladatról van szó, hanem a szöveg lényegi információit kell saját szavaival hollandul visszaadnia. A feladat tehát nem esszéírás, nem tartalmaz saját véleményt, gondolatot.

Az összefoglalt szöveg fent megadott terjedelmét meghaladó részt nem javítjuk és nem értékeljük.

Szótárt használhat.

Van Gogh Budapesten

Budapesten, a Hősök terén messziről látszik a Szépművészeti Múzeum oszlopai között felerősített, Van Gogh-ot reklámozó molinó. Az épület aulájában két hosszú sor kígyózik a jegypénztárak előtt.

Egy zsilipen át jutunk a szinte teljesen sötét csarnokba. Magyar, cseh, német, francia mondatok röpködnek. Szemünk lassan szokik hozzá a félhomályhoz. A paravánokhoz megyünk, itt minden megtudható Vincent Van Gogh életművéről, magyar és angol nyelven.

Miután elolvastuk a holland zseni életrajzát, tévovázunk: merre is induljunk el? A képek egy részét körben a falon, a többi szárnyas oltárokhoz hasonló szekrényekben helyezték el, spotlámpák világítanak. A kinyitott oltárszárnyakon olvasható a kép címe, mérete, az alkotás éve. A festmények előtt tumultus, hosszú percekkel kell várni, amíg látunk is valamit a többi nézelődő fején kívül. Tudomásul vesszük: ez a kiállítás is a türelem intézménye.

Aki persze Van Gogh Best of-ot vár, az csalódní fog. A kiállítás koncepciója éppen az, hogy nem a híres képekre épül. A magányos festőzseni elcsépelte imázsa helyett inkább Van Gogh valódi arcát próbálják megmutatni a tárlaton. A kiállítás prelűdjeként olyan mesterek képeit -- Millet, Delacroix, Rembrandt -- láthatjuk, akik hatással voltak Van Goghra. Aztán megnézzük életműve első, hollandiai korszakának alkotásait. A nueneni parasztról, asszonyokról festett képek lenyűgözők, bár itt még nem jelenik meg a jellegzetes sárga és kék. A képeket a barna, fekete szín uralja. Az 1884-ben készült takácsképet nézve -- és egy kicsit belehallgatózva az egyébként élvezetesen előadó tárlatvezető mondandójába -- megtudjuk: az ábrázolás itt még nem tökéletes, ha a festményen ábrázolt szövőszéket elkészítené valaki, nem lehetne összerakni.

A látogatók közül többen fellélegeznek, amikor meglátják a Varró nőt (Etten, 1881), és a párizsi korszak oly szeretett festményét, az Egy pár bőrcipőt (1889). A csendéletek között mindenki a napraforgós képeket kutatja, és boldogan mosolygunk, amikor visszanez ránk a Két levágott napraforgó című festmény.

Közvetítés

A terem végén megtudjuk, mi is az a japonizmus. Van Gogh fivérével, Theóval gyűjtötte a japán fametszeteket. Láthatunk néhány japán festőtől származó alkotást (a Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Múzeumból), és megcsodálhatjuk a Japán iránt érzett szeretet hatásait a Váza íriszekkel című festményen.

A tömeg miatt fél óra alatt haladunk végig a termeken, aztán még többször visszafordulunk, hogy megnézzük azokat a festményeket is, amelyekhez korábban nem fértünk oda.

A 77 kép -- 43 festmény, 24 rajz, 10 litográfia és rézkarc -- budapesti bemutatója négyszázmillió forintból valósult meg. Az amszterdami Van Gogh-múzeummal történt egyeztetések után a Szépművészetiben százmillió forintot fordítottak a biztonságtechnikai berendezések fejlesztésére. A kiállított képeket többek között az amszterdami Van Gogh-múzeumból, a párizsi Musee D'Orsay-ból, a New York-i The Metropolitan Museum of Artból kölcsönözték. A kiállítás képeinek biztosítási értéke több mint 150 (!) milliárd forint. A kiállítást decemberben több mint ötvenezren látták. A Szépművészeti történetében várhatóan Van Goghgal megdől a látogatottsági rekord: a szervezők szerint akár ötszázezer embert is vonzhat a holland festő tárlata. Az optimista számítást arra alapozzák, hogy eddig több mint 120 ezer jegy kelt el elővételben.

A szöveg összefoglalásakor az alábbi négy szempontra kell kitérnie:

- A kiállítás elhelyezése és koncepciója
- Az első, hollandiai korszak
- Japonizmus
- A kiállítás költségvetése